

**Gemeente
Rotterdam**

Onderwerp: Onderwijsmonitor NROB 2024

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling

Portefeuille: Onderwijs, Cultuur, Evenementen

Portefeuillehouder: Said Kasmi

Van: Linda Verboom

Telefoon: 14 010

E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2410-1254 - 25bo003559

Bijlage(n): 1

Datum: 13 maart 2025

Aan de commissie Werk & Inkomen,
Onderwijs, Samenleven,
Schuldhulpverlening, Armoede en
NPRZ

Beste commissieleden,

Het Nieuwe Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB) is in november 2023 door uw raad vastgesteld. Bij die bespreking heb ik toegezegd uw raad elk jaar te informeren over de voortgang van het NROB beleid door middel van een Onderwijsmonitor. Dit is een ander product dan uw raad van mij gewend is: voorheen ontving uw raad elk jaar een voortgangsrapportage. In het NROB heb ik de keuze gemaakt om deze rapportage te vervangen door een overzichtelijkere Onderwijsmonitor waarin meer nadruk wordt gelegd op de impact van het onderwijsbeleid op onze leerlingen, leraren, scholen en de stad. De Onderwijsmonitor stelt mijzelf en uw raad in staat om gedurende de beleidsperiode van het NROB bij te sturen waar nodig.

De Onderwijsmonitor bevat een kwantitatief en een kwalitatief gedeelte. De voortgang van het NROB wordt enerzijds cijfermatig toegelicht. Anderzijds heb ik ervoor gekozen om de impact van het onderwijsbeleid te illustreren met interviews met samenwerkingspartners in de stad.

In het NROB staan vier speerpunten en het collegetarget 'schil om de school'. In deze duidingsbrief geef ik uw raad per speerpunt de benodigde context mee. Daarbij sta ik stil bij de successen die het afgelopen jaar geboekt zijn, ga ik in op de uitdagingen die ik komend jaar voorzie en zal ik uw raad meenemen in de aanpassingen die ik voornemens ben te maken.

Toezeggingen

Met deze brief doe ik tevens de volgende toezeggingen af:

Toezegging 24bb007246: in de volgende voortgangsrapportage over voorschoolse educatie/kinderopvang zal expliciet worden ingegaan op de zorg van het lid Van Groningen dat kinderopvang voor werkenden onder druk komt.

Er is geen separate voortgangsrapportage over de voorschoolse educatie (VE). De voortgang op het speerpunt bereik doelgroeppeuters wordt meegenomen in deze onderwijsmonitor.

Met de maatregelen die worden ingezet om het bereik van de Rotterdamse Peutergroep (VE) te vergroten is het niet de verwachting dat de kinderopvang voor werkenden onder druk komt te staan. De VE is een wettelijke taak. Er wordt jaarlijks aan houders subsidie verstrekt om voldoende VE plekken aan de Rotterdamse peuter aan te bieden. De regelingen om de VE laagdrempeliger te maken voor peuters met een indicatie Extra spelen en leren moeten er vooral voor zorgen dat er meer van deze peuters op de plekken komen die er reeds voor hen zijn. Deze maatregelen hebben dus geen consequenties voor het aantal plekken in de kinderopvang.

Toezegging 24bb003400: de wethouder komt jaarlijks met een rapportage over de voortgang van de MBO-Uitvoeringsagenda

De MBO-Uitvoeringsagenda is één van de maatregelen binnen het NROB. Via deze onderwijsmonitor wordt hier jaarlijks over gerapporteerd, waardoor inzicht wordt geboden in zowel de kwantitatieve als kwalitatieve voortgang.

Duiding van collegetarget 'schil om de school' (waaronder veiligheid in en om de school) en de vier speerpunten uit het NROB

Collegetarget schil om de school en veiligheid in en om de school

Collegetarget schil om de school

Het totaal aantal scholen dat één of meerdere interventies inzet uit de 'schil om de school', is gestegen van 94 naar 117 scholen. Daarmee zitten we ruim boven de mijlpaal van 2024 en hebben we zelfs al de volledige doelstelling van het collegetarget gehaald. Het merendeel van de afgenomen interventies bestaat uit Schoolzorgteams. Dit geeft wat mij betreft het succes aan van deze interventie. We zien daarnaast dat het aantal scholen dat gebruikmaakt van preventief jongerenwerk op school is toegenomen.

Het collegetarget specificeert de interventie Tutoren als gebruik maken van het aanbod van de Stichting Studentmentoren Rotterdam (SSR). De schoolbesturen waren in de eerste instantie enthousiast over de interventie Tutoren van de SSR. Nu blijkt uit gesprekken met de schoolbesturen dat er onvoldoende belangstelling is voor tutoren van deze aanbieder. Schoolbesturen hebben aangegeven dat er behoefte is aan het flexibeler organiseren van tutoren inzet (bijvoorbeeld: andere aanbieders of het intern slim organiseren van inzet van het eigen personeel). In het kader van de voorgenomen bezuinigingen van de gemeente wordt de subsidie aan de SSR voor wat betreft het programma Studenttutoren010, in het huidige schooljaar 2024-2025 afgebouwd. De SSR gebruikt het huidige schooljaar om zich te heroriënteren op hun programma Studenttutoren010 met als doel dit beter aan te laten sluiten op de behoeftes van de scholen. Zoals uw raad in de Onderwijsmonitor kan zien, is het aantal scholen dat de interventie tutoren afneemt hierdoor gedaald naar 0.

Het is voor schoolbesturen mogelijk om via het kwaliteitsbudget van het NROB subsidie aan te vragen voor High Dosage Tutoring. Uit de subsidieaanvragen NROB voor het schooljaar 2024-2025 zien we dat 11 scholen met een achterstandsscore hoger dan 0 subsidie hebben aangevraagd voor de inzet van tutoren. Van die 11 scholen zijn er 9 PO-scholen en 2 VO-scholen.

De IT Campus heeft gedurende het jaar het format van Expeditie Digitaal aangepast, zodat de meest actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied toegevoegd zijn. Dit heeft als gevolg dat de scholen pas vanaf februari 2025 zijn gestart en Expeditie Digitaal dit jaar niet meetelt voor het collegetarget. Hierdoor staat het aantal scholen dat deelneemt aan Expeditie Digitaal nog op 0.

Veiligheid in en om de school

Een veilige school is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Daarom heb ik veiligheid in en om de school opgenomen in de schil om de school. Om een veilig klimaat te waarborgen werd in oktober 2023 het *Convenant veiligheid in en om het onderwijs* ondertekend door het voortgezet (gespecialiseerd) onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs, veiligheidspartners en de gemeente. Met deze partners heeft de gemeente afspraken gemaakt via drie pijlers: preventief beleid, curatieve maatregelen en het bevorderen van samenwerking tussen alle betrokken partijen. Op basis van deze pijlers stellen de convenantpartners jaarlijks een werkagenda op met concrete acties en maatregelen die bijdragen aan de veiligheid in en om het onderwijs. Er staat inmiddels een overlegstructuur schoolveiligheid, waar de werkagenda centraal staat en actualiteiten besproken worden. Bij incidenten zijn er korte lijnen en wordt er snel geschakeld.

Voor het komende jaar richt het convenant zich op welzijn en preventie en het vertalen van de afspraken naar de praktijk voor professionals. De gemeente zet zich in om ook het primair onderwijs aan het convenant te verbinden.

Speerpunt NROB: Personeelstekort onderwijs en kinderopvang

De aanpak personeelstekort is georganiseerd langs vier actielijnen. Hierin trekken we samen op met de Rotterdamse onderwijs- en kinderopvangbesturen, de opleiders en het Rijk. De vier actielijnen luiden als volgt:

- Het vergroten van instroom van onderwijsprofessionals
- Het behouden van onderwijsprofessionals
- Rotterdam als onderwijsstad
- Slim organiseren van het onderwijs

Ik ben trots op de schoolleidersbeurs die dit jaar voor het eerst beschikbaar is. Investeren in onderwijsprofessionals betekent meer dan alleen een focus op de leraar. Een goede schoolleider is van cruciaal belang, niet alleen voor de onderwijskwaliteit maar ook voor de aantrekkelijkheid van het vak. Een goede schoolleider draagt bij aan een professionele werkomgeving waar leraren met plezier aan de slag gaan. Deze beurs is bijzonder positief ontvangen door het onderwijsveld. Er zijn al 125 schoolleiders die gebruik hebben gemaakt van deze subsidie. Met Slim Organiseren wordt in het onderwijs met andere professionals gewerkt om het lerarentekort op te vangen. Zo worden aan leerlingen waardevolle leerervaringen geboden, aansluitend op het reguliere onderwijs. In de bijlage is de meerwaarde hiervan op de Elisabethschool zichtbaar gemaakt via een interview met de vakdocent creatief schrijven.

Afgelopen jaar zijn de interventies binnen de aanpak personeelstekort uitgebreid naar de kinderopvang. Zo kunnen medewerkers van de kinderopvang gebruikmaken van de lerarenbeurs en de Rotterdampas. Ook is het nu voor de kinderopvang mogelijk om tegen een gereduceerd tarief parkeervergunningen voor medewerkers aan te vragen. Per januari 2025 worden er door de kinderopvang ruim 610 parkeervergunningen gebruikt.

Via een convenant tussen schoolbesturen, opleiders, rijk en gemeenten wordt er in Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Almere extra ingezet op vermindering van het lerarentekort. Deze afspraken, die gaan over extra middelen en regelruimten, lopen tot eind 2025. Over de voortzetting vanaf 2026 wordt actief gelobbyd bij het Rijk. De tekorten in deze steden zijn veel hoger dan de tekorten in de rest van het land. Ruim 15,8% in de G4 en Almere tegenover een tekort van 6,6% in de rest van het land. Er is dus blijvende extra inzet nodig met voldoende middelen en regelruimte in onze steden.

Speerpunt NROB: Vergroten Doelgroepbereik Peutergroep

In het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid staat het jonge kind centraal. Iedere peuter die het nodig heeft, moet deel kunnen nemen aan de Rotterdamse Peutergroep (VE) voor eerlijke kansen en een betere startpositie.

Ik zet hierbij in op de volgende acties:

Het gratis maken van de Peutergroep met een indicatie Extra spelen en leren waarvan de ouders een minimaal inkomen hebben (110% en 130% regeling).

Een wijkgerichte aanpak om professionals en sleutelfiguren een rol te geven in het vergroten van het bereik

Een mooi resultaat is behaald in NPRZ-gebied. Op 1 augustus 2024 is daar de 130%-regeling van start gegaan. Dit houdt in dat peuters met een indicatie Extra spelen en leren, waarvan de ouders een inkomen hebben tot 130% van het wettelijk sociaal minimum, 16 uur gratis naar de Peutergroep kunnen. We halen hiermee de financiële drempel voor deze ouders weg om deel te gaan nemen aan de Peutergroep.

Stedelijk heb ik een vergelijkbare ambitie: de Peutergroep gratis maken voor ouders met een maximaal inkomen van 110% van het wettelijk sociaal minimum. Het college heeft stevige financiële keuzes moeten maken in de voorjaarsretraite, waardoor het niet is gelukt om extra middelen hiervoor vrij te maken. Ik zal mij de komende periode blijven inzetten om de financiële middelen te realiseren voor deze ambitie. Gezien de bezuinigingen blijft dit een uitdaging. Overigens is en blijft stedelijk de peutergroep gratis voor ouders die in de schuldhulpverlening zitten.

Om een beter inzicht te verkrijgen in het bereik van doelgroepeuters, is het afgelopen jaar een Rotterdamse VE-monitor ontwikkeld. Deze monitor is begin 2024 gestart en de afgelopen maanden is gewerkt aan het oplossen van knelpunten. Over de data van oktober 2024 is nu een betrouwbare 0-meting mogelijk. De data uit deze monitor helpen om onze aanpak in 2025 aan te scherpen.

In 2024 is een start gemaakt met de wijkgerichte aanpak in 3 gebieden (Hoogvliet, Prins-Alexander en Feijenoord). In deze gebieden zijn drie VE-gebiedscoördinatoren gestart (zie interview in de Onderwijsmonitor). Zij hebben het afgelopen jaar gewerkt aan een sterk netwerk van professionals en sleutelpersonen die goed op de hoogte zijn van de regelingen rond VE. Daarnaast zijn er verschillende voorlichtingsactiviteiten in deze gebieden geweest voor ouders en professionals. In 2025 gaan we door met deze aanpak en breiden we deze naar tenminste drie gebieden uit. Daarnaast wordt stedelijk in 2025 aandacht besteed aan het belang van de peutergroep door de Dag van de Peutergroep en een stedelijke (social media) campagne.

Speerpunt NROB: Verbeteren aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp

Binnen het speerpunt aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp (AOPJ) werk ik aan het bevorderen van leerrecht van alle kinderen en jongeren.

Dit doe ik samen met wethouders Achbar en Buijt. We werken hierbij nauw samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, schoolbesturen, aanbieders van preventief aanbod en de jeugdhulpaanbieders in Rotterdam.

In deze aanpak bieden we kinderen en jongeren een vorm van onderwijs, ondersteuning en/of zorg die aansluit bij de behoefte die zij op dat moment hebben. We richten ons hierbij op het versterken van de pedagogische basis van reguliere scholen. Op die manier behouden we leerlingen in het reguliere onderwijs en voorkomen we instroom naar de jeugdhulp. Daarnaast richten we ons op het realiseren van meer passende plekken in het regulier en gespecialiseerd onderwijs. Zo kunnen leerlingen eerder terugstromen uit de jeugdhulp.

Hiertoe hebben we als doel gesteld het aantal samenwerkingen tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs rond expertise-uitwisseling uit te breiden. We zien dat er in 2024 op acht plekken sprake is van deze samenwerking en dat er op vijf plekken in de stad verkennende gesprekken plaatsvinden.

Daarnaast zijn we hard aan de slag met het inrichten van tijdelijke innovatieklassen als tussenvoorziening voor kinderen en jongeren die wachten op een plek in het gespecialiseerd onderwijs of momenteel thuiszitten. Dit in opmaat naar structureel aanbod voor deze doelgroep in het regulier onderwijs dat bijdraagt aan de route naar inclusief onderwijs. Het aantal innovatieklassen is in 2024 gestegen van 2 naar 4 en we verwachten het komende jaar een verdere groei.

Een goed voorbeeld van deze samenwerking is OBS het Pluspunt. Bijgevoegd vindt u een interview met de schoolleider van het Pluspunt waarin u kunt lezen op welke manier deze school te werk gaat.

Om de uitwisseling van kennis tussen de bestaande samenwerkingen en de innovatieklassen in de stad nog beter en efficiënter te laten verlopen, wordt gewerkt aan het starten van een leernetwerk. Streven is dit leernetwerk begin 2025 operationeel te hebben. Het leernetwerk gaat aan de slag met kennisdeling, leren van genomen besluiten en expertisedeling vanuit het gespecialiseerd onderwijs en de jeugdhulp voor het reguliere onderwijs.

Deze samenwerking laat nu al een daling in de wachtlijsten voor het gespecialiseerd onderwijs zien. De samenwerking versterkt het regulier onderwijs, waardoor meer kinderen onderwijs kunnen krijgen terwijl zij op de wachtlijst staan voor het gespecialiseerd onderwijs. Dit voorkomt dat zij thuis komen te zitten. Bovendien kunnen sommige leerlingen hierdoor in het reguliere onderwijs blijven.

Tegelijkertijd zien we dat nog veel kinderen en jongeren thuiszitten of wachten op jeugdhulp. We zien dat er een beweging is ingezet qua samenwerking en dat partijen elkaar beter en tijdiger weten te vinden. Nu willen we dit ook terug zien in de cijfers. We pakken komend half jaar door op de ingeslagen weg en komen voor de zomer met een nieuwe stand van zaken omtrent de maatregelen binnen dit speerpunt. Daarbij laten we zien hoe we de aanbevelingen van de Ombudsman Rotterdam Rijnmond uit het rapport 'Thuiszitten: Wie zit ermee?!' een plek geven binnen het speerpunt aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp, zoals toegezegd in de commissie WIOSSAN van 13 november 2024.

Speerpunt NROB: Verhogen onderwijskwaliteit

Goed onderwijs is van groot belang voor kinderen om zich goed te kunnen ontwikkelen en een passende plek te vinden in de stad, de maatschappij en de wereld.

De afgelopen jaren zie ik dat de referentieniveaus¹ op Rotterdamse PO-scholen laten zien dat de basisvaardigheden onder druk staan. Hoewel de gemeente geen wettelijke rol hierin heeft en de verantwoordelijkheid hiervoor bij schoolbesturen ligt, heeft dit wel invloed op mijn beleid. In de onderwijsmonitor geef ik uw raad inzicht in de onderwijsresultaten van taal, lezen en rekenen.

In het primair en voortgezet onderwijs heb ik het afgelopen jaar ingezet op het versterken van de onderwijskwaliteit middels de subsidies kwaliteit en educatief partnerschap in het NROB. Scholen werken bij deze subsidies evidence-based en/of evidence-informed zodat de interventies in het klaslokaal effectief gebruikmaken van gemeenschapsgeld. In de meegestuurde podcast praat ik hierover door met Stefan van der Weiden, voormalig directeur bij Stichting BOOR en gaan we in op de ontwikkelingen rondom het opstarten van een onderwijsnetwerk.

In november 2024 heeft de Onderwijsconferentie Rotterdam plaatsgevonden, waar wetenschap, beleid en praktijk samenkwamen. Ruim 1.500 onderwijsprofessionals hebben gedurende twee dagen deelgenomen aan uiteenlopende workshops en hebben met elkaar kennis uitgewisseld. Ik ben bijzonder blij met het succes van de conferentie. Komend jaar werk ik aan het opzetten van een breed onderwijsnetwerk waarin we scholen stimuleren om van elkaar te leren en wetenschappelijke inzichten te integreren in hun dagelijkse praktijk.

In het afgelopen jaar heb ik intensief samengewerkt met mbo-instellingen om de overgang tussen voortgezet onderwijs en MBO te versterken. Hieruit voortvloeiend is de MBO-Uitvoeringsagenda ontwikkeld en in mei 2024 vastgesteld. Afgelopen jaar hebben we met mbo-instellingen gewerkt aan een betere doorstroom en sterkere koppeling met de arbeidsmarkt. Met €1 miljoen budget zijn 23 initiatieven gehonoreerd, wat de samenwerking tussen VO en MBO verder heeft versterkt. Komend jaar zal ik mij op dezelfde wijze blijven inzetten om deze samenwerking en resultaten verder te versterken. Binnen het voortgezet onderwijs (VO) is er met name in het praktijkonderwijs (PRO) en in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) geïnvesteerd in activiteiten die leerlingen ondersteunen bij het maken van bewuste keuzes voor vervolgonderwijs.

Het afgelopen jaar is daarnaast gestart met het programma Rotterdam Studentenstad met als doel: het verbeteren van het imago van Rotterdam als onderwijsstad en het verbinden van de studenten aan de stad. In samenwerking met instellingen voor MBO, HBO en WO heeft het programma de succesvolle campagne 'Rotterdam leert je leven' voor nieuwe studenten ontwikkeld en uitgevoerd. Deze zal komend jaar herhaald worden evenals een project ter bevordering van studentenparticipatie.

Conclusie

Ik zie dat het NROB positieve effecten behaalt en aansluit op de behoeften van het onderwijsveld. De grote vraag naar de interventies binnen het collegetarget schil om de school laat zien dat de gemeente in staat is om van toegevoegde waarde te zijn voor het Rotterdamse Onderwijs. Tegelijkertijd zie ik op alle speerpunten grote maatschappelijke opgaven en is er de komende periode nog veel werk aan de winkel.

¹ De referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen schrijven voor wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal en rekenen. Het referentiekader bestaat uit fundamentele en streefniveaus. Het fundamentele niveau (1F niveau) is de basis die zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen. Het streefniveau (1S niveau) heeft iedereen nodig om in de maatschappij mee te doen.

Mijn keuze voor deze Onderwijsmonitor geeft mij de gelegenheid om bij te sturen daar waar nodig zodat in 2025 het NROB nog impactvoller kan zijn voor de stad. Op elk van de speerpunten heb ik in deze brief uw raad geïnformeerd over mijn ambities voor het komende jaar.

Mijn inzet blijft om het kind centraal te stellen, kansenongelijkheid te bestrijden en samen met partners uit de stad constructief te blijven werken aan de grote opgaven in het Rotterdamse onderwijs.

Met vriendelijke groet,

Said Kasmi
Wethouder Onderwijs, Cultuur, Evenementen

Bijlage(n):

1. Onderwijsmonitor NROB 2024